

اسرائیل

فعالیت گروه‌های شبه نظامی در غزه

اسرائیل بدون ارائه شواهد و مستندات قابل قبول، مدعی بود که کمک‌های بین‌المللی مستقیم به دست حماس می‌رسند و مردم عادی در غزه از آن بی‌بهره می‌مانند؛ ادعایی که توسط نهادهای بین‌المللی تکذیب شده بود. در نهایت، اسرائیلی‌ها اعلام کردند که مراکز جدیدی را در مناطق تحت کنترل اسرائیل در غزه تأسیس می‌کنند که زیر نظر «بنیاد بشردوستانه غزه» (GHF) به توزیع غذا و کمک‌ها بپردازند. توزیع کمک‌های بشردوستانه به وسیله «بنیاد بشردوستانه غزه» یک فاجعه برای فلسطینی‌ها بود. بر اساس گفته‌های شاهدان عینی، در غزه مردم با دو فاجعه هم‌زمان روبه‌رو بودند. از یک رو غذا به اندازه کافی توزیع نمی‌شد و از سوی دیگر کسانی که برای دریافت غذا به مراکز توزیع غذای اسرائیلی-آمریکایی مراجعه می‌کردند، هدف گلوله قرار می‌گرفتند.

از همین رو جای تعجب ندارد که چرا کشته شدن ابوشباب واکنشی را در غزه ایجاد نکرد و کسی به حمایت از او برنخواست.

▼ابوشباب چگونه کشته شد؟

شرایط دقیق مرگ ابوشباب همچنان در هاله‌ای از ابهام است. او و گروه مسلحش در شرق رفح (جنوب غزه) و در منطقه‌ای تحت کنترل ارتش اسرائیل پناه گرفته بودند. ابوشباب از یک سو تحت تعقیب حماس بود (که پیش‌تر برادر او را کشته بودند) و از سوی دیگر، همکاری‌اش با نیروهای اسرائیلی خشم بسیاری از اعضای خاندان بزرگ خودش را نیز برانگیخته بود.

شبه‌نظامیان وابسته به او یا همان «نیروهای مردمی» در بیانیه‌ای مدعی شدند که او هنگام میانجی‌گری برای حل اختلاف میان اعضای خانواده «ابوسنیمه» (ساکن همان منطقه در شرق رفح) هدف گلوله قرار گرفته است. اما خانواده ابوسنیمه با صدور بیانیه‌ای جداگانه، روایتی متفاوت ارائه داد و اعلام کرد که دست‌کم دو تن از پسران این خانواده با ابوشباب درگیر شده و او را کشته‌اند. آن‌ها در بیانیه خود تأکید کردند که شبه‌نظامیان او «خارج از ارزش‌های مردم ما» عمل می‌کردند و این گروه «با عقوبت سختی روبه‌رو خواهد شد».

هر دو خانواده (ابوشباب و ابوسنیمه) متعلق به قبیله بزرگتر بدوی «نزابین» هستند که اعضای آن در جنوب غزه، صحرای

نقب و شبه‌جزیره سینای مصر پراکنده‌اند.

واشنگتن پست در تحلیلی نوشته است: «این درگیری خونین، خطرات سیاست اسرائیل مبنی بر مسلح کردن باندها و قبایل محلی برای رقابت با حماس را آشکار کرد. ابوشباب مهره مرکزی این پروژه محسوب می‌شد؛ پروژه‌ای که هدفش ایجاد مناطق عاری از حماس در غزه بود و به نظر می‌رسید از حمایت ضمنی ایالات متحده نیز برخوردار است.»

اوایل امسال، ابوشباب از حماس خواسته بود قدرت را در این

منطقه واگذار کند و متعهد شده بود از غیرنظامیانی که به قلمرو تحت کنترل او (مجموعه‌ای از چادرها در گوشه‌ای نیمه‌خشک از رفح) پناه می‌برند، محافظت کند. او در مصاحبه‌ای با «واشنگتن‌پست» در ماه جولای گفته بود: «هر کسی در نوار غزه که مخالف تروریسم است و دنبال زندگی شرافتمندانه می‌گردد، می‌تواند با ما تماس بگیرد.»

حماس روز پنجشنبه با «خان» خواندن ابوشباب، هشدار داد کسانی که «به مردم خود خیانت کنند» و با اسرائیل همکاری نمایند، به سرنوشت مشابهی دچار خواهند شد. حماس همچنین با طعنه به اسرائیل گفت که این رژیم «در محافظت از مهره‌های خود شکست خورده است».

عودید عیلام، رئیس سابق بخش ضدتروریسم موساد و پژوهشگر «مرکز اورشلیم برای امنیت و امور خارجی»، در این باره به واشنگتن‌پست گفت: «هنوز ابهامات زیادی پیرامون این پرونده وجود دارد، اما آنچه قطعی است، سود بردن حماس از این ماجراست.» او تأکید کرد که این قتل، نشان‌دهنده پایان «یک استراتژی اسرائیلی بود که در واقع هرگز یک استراتژی واقعی و کارآمد نبود.»

▼چه گروه‌هایی در غزه فعال هستند؟

«نیروهای مردمی» به رهبری ابوشباب تنها گروه مسلحی نیست که در غزه فعالیت می‌کنند و گروه‌های مهم و اثرگذار دیگری نیز وجود دارند.

اکتبر ۲۰۲۵، تنها چند روز پس از برقراری آتش‌بس در غزه، گزارش‌هایی از درون این منطقه منتشر شد که نشان می‌داد درگیری‌هایی میان حماس و برخی گروه‌های شبه‌نظامی در غزه بر سر تسلط یافتن دوباره بر این باریکه در جریان است.

این اتفاق نشان داد که هر چند حماس نزدیک به دوده‌است که به عنوان نیروی غالب و حاکم در غزه فعالیت می‌کند اما هنوز گروه‌های شبه‌نظامی قدرتمندی در این منطقه فعال هستند که در مقاطع حساس به ویژه در زمان جنگ می‌توانند با تسلیحاتی که در اختیار دارند، ضربات سختی به حماس وارد کرده یا نظیر آنچه در جنگ اخیر غزه اتفاق افتاد، به اسرائیل در دستیابی به اهدافش کمک کنند.

ناصر خضور، پژوهشگر فلسطینی در سازمان نظارت بر درگیری آکلد (ACLED)، در این باره با اشاره به مناطق آن‌سوی «خط زد»، مرزی که طبق توافق آتش‌بس، نیروهای اسرائیلی در پشت آن مستقر شده‌اند، به فرانس ۲۴ می‌گوید: «این گروه‌ها عمدتاً در مناطقی فعالیت می‌کنند که هنوز تحت کنترل اسرائیل است.» تهانی مصطفی، پژوهشگر شورای اروپایی روابط خارجی نیز در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه، این باندها را دارای «ماهیتی غارتگرانه» توصیف کرد؛ این در حالی است که حماس آن‌ها را به

www.hammihanonline.ir

سه شنبه ۱۸ آذر ۱۴۰۴

سال چهارم • شماره ۹۵۲

مهیمن

۹

همدستی مستقیم با اسرائیل متهم می‌کند.

بسا این حال، هم مصطفی و هم خضور هم‌نظرند که این گروه‌ها ضعیف‌تر از آن هستند که بتوانند سلطه حماس را به چالش بکشند و بیشتر در حکم یک «عامل مزاحمت» هستند تا رقبایی جدی. خضور تأکید کرد: «حماس همچنان توانمندترین و قدرتمندترین گروه مسلح در غزه باقی مانده است.»

خاندان دغمش: خاندان «دغمش» یکی از بزرگترین و قدرتمندترین طوایف نوار غزه به شمار می‌رود که همواره به داشتن زرادخانه‌ای قوی شهرت داشته است. سران این خاندان، حمل سلاح را نه تنها یک ابزار، بلکه یک «ضرورت فرهنگی» برای دفاع از قلمرو خود می‌دانند. اعضای این خاندان با طیف وسیعی از گروه‌های شبه‌نظامی فلسطینی، از فتح گرفته تا حماس، ارتباط دارند.

ممتاز دغمش، یکی از چهره‌های کلیدی این خاندان، پیش‌تر فرمانده شاخه نظامی «کمیته‌های مقاومت مردمی» در شهر غزه بود. او بعدها گروه «جیش الاسلام» را تأسیس کرد که با داعش بیعت نمود. این گروه در کنار حماس، در عملیات مرزی سال ۲۰۰۶ که به اسارت «گیلعاد شالیط»، سرباز اسرائیلی منجر شد، نقش داشت (شالیط بعدها در جریان مبادله آسرا آزاد شد).

از زمان آغاز جنگ در ۷ اکتبر ۲۰۲۲، خبری از محل اختفای ممتاز دغمش در دست نیست. حماس در گذشته سابقه درگیری با این خاندان را دارد؛ از جمله بر سر امتناع آن‌ها از خلع سلاح و ماجرای ربودن یک خبرنگار بریتانیایی توسط جیش الاسلام. اخیراً و در اواخر ماه اکتبر نیز درگیری‌های شدیدی میان جنگجویان حماس و اعضای خاندان دغمش رخ داد. به گفته منابع امنیتی، این درگیری‌ها تلفات سنگینی بر جای گذاشت و بسیاری از اعضای این خاندان به همراه تعدادی از نیروهای حماس کشته شدند. با این حال، هیچ شواهدی از حضور ممتاز دغمش در این درگیری‌ها دیده نشده، چراکه او سال‌هاست در انتظار عمومی ظاهر نشده است.

خاندان المجایده: خاندان بزرگ و قدرتمند «المجایده» که در خان یونس (جنوب غزه) مستقر است، در ماه‌های اخیر وارد درگیری‌های مستقیم با حماس شده است. اواسط ماه اکتبر، نیروهای حماس برای بازداشت افرادی که متهم به قتل اعضای این گروه بودند، به منطقه تحت نفوذ المجایده یورش بردند. این اقدام به تبادل آتش سنگین و کشته شدن چندین نفر از هر دو طرف انجامید.

منابع نزدیک به این خاندان، اتهامات حماس مبنی بر ارتباط اعضایشان با گروه «ابوشباب» را قویاً تکذیب می‌کنند. آن‌ها حماس را متهم می‌کنند که از این یورش به عنوان پوششی برای «قتل‌های هدفمند» استفاده کرده است.

با این وجود، در چرخشی قابل توجه، بزرگ این خاندان در ماه اکتبر با صدور بیانیه‌ای، از اقدامات امنیتی حماس برای حفظ نظم و قانون در غزه حمایت کرد و از اعضای خاندان خود خواست تا با نیروهای امنیتی همکاری کنند. شایان ذکر است که اعضای این خاندان دارای گرایش‌های سیاسی متفاوتی هستند و هواداران هر دو گروه فتح و حماس در میان آن‌ها دیده می‌شوند.

رامی حلس: خاندان «حلس» یکی دیگر از خاندان‌های بزرگ شهر غزه است که پایگاه اصلی آن در محله «شجاعیه» قرار دارد. چند ماه پیش، رامی حلس (از اعضای ارشد این خاندان) به همراه احمد چندیه (از دیگر خاندان‌های بانفوذ شجاعیه)، گروهی مسلح تشکیل دادند. این گروه در بخش‌هایی از شجاعیه که همچنان تحت کنترل ارتش اسرائیل است، فعالیت کرده و در تقابل با حماس قرار دارد.

آماده جنگ با روسیه

نخست‌وزیر مجارستان گفت با توجه به اینکه انتظار می‌رود اوکراین در سال ۲۰۳۰ به اتحادیه اروپا بپیوندد این اتحادیه خودش را برای جنگ با روسیه در آن سال آماده می‌کند. «ویکتور اوربان»، نخست‌وزیر مجارستان در یک سخنرانی اظهار کرد اتحادیه اروپا خودش را برای جنگ با روسیه آماده و برنامه‌ریزی کرده که تا سال ۲۰۳۰ به آمادگی کاملی برای این جنگ برسد چون انتظار می‌رود اوکراین در همان سال به این اتحادیه بپیوندد. اوربان خاطر نشان کرد معاهده مربوط به تأسیس اتحادیه اروپا همچون ماده پنج اساسنامه ائتلاف ناتو مشهور به سازو کار «دفاع دسته‌جمعی» عمل می‌کند. او اضافه کرد: «به این ترتیب پذیرفته شدن اوکراین به عنوان یک کشور در حال جنگ در اتحادیه اروپا منجر به وارد شدن فوری این اتحادیه به جنگ با روسیه می‌شود.» نخست‌وزیر مجارستان با ذکر اینکه اتحادیه اروپا سال ۲۰۳۰ را به عنوان تاریخ هدف خود برای شروع جنگ تعیین کرده، گفت: «هدف روشن طرح تسلیح مجدد اروپا که بروکسل به راه انداخته این است که این اتحادیه تا سال ۲۰۳۰ برای جنگ آماده شود. در عین حال تاریخ هدف برای آنکه اوکراین در نتیجه تسریع فرآیند عضویتش، وارد اتحادیه اروپا شود هم ۲۰۳۰ است.»

هشدار چین به آمریکا

پس از انتشار راهبرد امنیت ملی جدید آمریکا که بر تقویت قدرت بازدارندگی واشنگتن در برابر چین متمرکز است، پکن نسبت به هرگونه «مداخله خارجی» در مسئله تایوان هشدار داد و تأکید کرد که این جزیره «خط قرمز» در روابط دو جانبه است. دولت چین متعهد شد که از حاکمیت خود دفاع کند و نسبت به «مداخله خارجی» هشدار داد؛ اظهاراتی که پس از انتشار راهبرد امنیت ملی جدید آمریکا مطرح شد؛ راهبردی که بر تقویت توان نظامی واشنگتن برای جلوگیری از درگیری با پکن بر سر تایوان تمرکز دارد. ایالات متحده روز جمعه در سند رسمی راهبرد امنیت ملی جدید خود، رویکردش را نسبت به یکی از حساس‌ترین مسائل دیپلماتیک جهان تشریح کرد. انتشار این سند در حالی صورت گرفت که پکن هفته گذشته شمار زیادی از ناوها و شناورهای گارد ساحلی خود را در آب‌های شرق آسیا مستقر کرد که به گفته رسانه‌ها، بزرگ‌ترین نمایش قدرت دریایی چین تاکنون بوده است.

دستور نظامی مادورو

فرماندهان ارتش ونزوئلا اعلام کردند مادورو به واحدهای چریکی زیرزمینی به سبک ویتنام علیه آنچه امپریالیست‌های آمریکایی می‌نامد، دستور داده و گفته است که تمام میهن باید به «تفنگ» تبدیل شود. این دستور از سوی «نیکولاس مادورو» رئیس‌جمهور ونزوئلا برای تبدیل شدن نیروهای زیرزمینی این کشور به واحدهای چریکی سبک ویتنامی در میانه افزایش تنش‌ها در کارائیب و حضور نیروهای آمریکایی صورت گرفته است. به نقل از شبکه خبری راشاتودی، دونالد ترامپ در ماه‌های اخیر بارها مدعی شده نیکولاس مادورو مسئول موج مهاجرت و قاچاق مواد مخدر است و تهدید کرده که علیه این کشور دست به اقدام نظامی می‌زند. او ماه گذشته در دفتر کار کاخ سفید ادعا کرد: «آنها صدها هزار زندانی را به آمریکا فرستادند.»